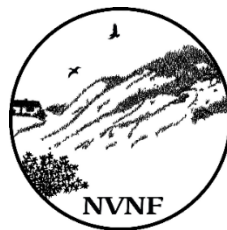

NORDVESTSJÆLLANDS NATURHISTORISKE FORENING

PROGRAM
Maj 2025 – Oktober 2025
60. Årgang

Bestyrelse og revisorer

Formand

Eva Søndergaard, tlf.: 2910 0039
Faurbjergvej 23, Tuse Næs,
4300 Holbæk
E-mail: evasoendergaard@outlook.dk

Næstformand og redaktør

Ole Bennike, tlf.: 5118 0307
Egholmvej 80, 2720 Vanløse
E-mail: obe@geus.dk

Kasserer

Bjarne Jochimsen, tlf.: 2027 5983
Tranehalsen 7, 4000 Roskilde
E-mail: bjarnejochimsen7@gmail.com

Øvrige bestyrelsesmedlemmer

Dorrit Jensen, tlf.: 6128 0189
Tempelvej 22, Arnakke
4390 Vipperød
E-mail: dorrit@kirkov.dk

Merete Gertz, tlf.: 2560 8529
Knudskovparken 60 A
4300 Holbæk
E-mail: merete2gertz@gmail.com

Lisbeth Tranebjærg, tlf.: 2125 4532
Ågerupvej 18, 4390 Vipperød
E-mail: tranebjaerg@dadlnet.dk

Hans Øster, tlf.: 6065 9599
Kærsangervej 37
4300 Holbæk
E-mail: oester1949@gmail.com

Bestyrelsessuppleanter

Lenette Schunck Svendsen
tlf.: 2893 9136
Nyvej 14, 4340 Tølløse
E-mail: schunck@privat.dk

Pernille Ninn, tlf.: 2927 7281
Bjergsted Bakker 5, 4470 Svebølle
E-mail: mail@adderley.dk

Revisor

Rita Ellingsen, tlf.: 2088 8313
Vibevej 22, 4571 Grevinge
E-mail: ritaellingsen@mail.dk

Revisorsuppleant

Winnie Olsen, tlf.: 6166 7508
Mellemtøften 6, 4040 Jyllinge
E-mail: winnie.w.olsen@gmail.com

Næste program udkommer
medio oktober 2025
Deadline for indlæg
15. september 2025

Kontingent

200 kr. pr. husstand
Betales på netbank:
reg.nr.1551, kontonr. 109 1573
Betalingsfrist: 15. jan. 2025

*Forsidefoto: Ung Havørn
Foto: Kurt Sørensen*

Formanden har ordet

Kære naturven

Foråret er på vej og med det et nyt program fra vores forening. Som altid i et program er der gamle kendinge, og i dette program vil I finde spisesvampe i Ulkerup Skov, fugletur i Vestsjælland samt De Vilde Blomsters Dag, som denne gang går både til Eskebjerg Vesterlyng, Brorfelde og Maglesø.

Men udover det gammelkendte skal vi på tur til Gotland, det er fjerde gang foreningen besøger denne fantastiske ø. Vi har fået lov til igen at besøge Saltbæk Vig, som er privat ejet og ikke tilgængelig for offentligheden. Turen til Reersø blev aflyst sidste år på grund af for megen regn. Nu prøver vi igen. Derudover skal vi besøge Rørvig Sandflugtsplantage, Bolund, Nekselø og Suserup Skov ved Tystrup Sø.

I forbindelse med Årsmødet og Generalforsamling sagde vi farvel til Vagn Gotfredsen, der efter en lang årrække i bestyrelsen havde valgt ikke at genopstille. Vagn blev medlem af bestyrelsen i 2003, han blev sekretær i 2005 og formand i 2013. Han har guidet talrige småture og organiseret ture til Øland, Skotland, Tenerife, Grækenland, forskellige egne af Jylland, Anholt, Samsø og ikke mindst Lolland, hans fødeø.

Inge Schellerup og Vagn Gotfredsen blev begge udnævnt til æresmedlemmer. Som nyt bestyrelsesmedlem i stedet for Vagn blev Pernille Ninn valgt. Varmt velkommen til Pernille.

For de særlig botanik-interesserede begynder 'Mandagsholdet' mandag den 28. april og fortsætter hver mandag frem til september. Merete er tovholder på 'Mandagsholdet' og det er hende I skal kontakte, hvis I vil på 'Mandagsholdets' mailliste.

Mens jeg sidder og skriver dette her, sner det. Så jeg håber mange af jer benyttede den sjældne lejlighed til at gå en tur derude i det smukke vinterlandskab med lyden af knasende sne under støvlerne. Jeg håber vi ses til mange af dette halvårs arrangementer, og jeg ønsker jer alle et fortryllende forår og en rigtig god sommer.

Eva

Program

Maj 2025 – Oktober 2025

Saltbæk Vig

Søndag den 11. maj 2025 kl. 09.00 – 15

Saltbæk Vig er en stor brakvandssø nordøst for Kalundborg. Det er den største sø i Vestsjælland og den femtestørste sø i Danmark. Området er lukket for offentligheden, men vi har fået lov af Poul Tholstrups Fond til at besøge vigen.

Store Vrøj/Krageø mod nord er præget af strandvolde. Her vokser bl.a. se sjældne arter såsom Aks-Ærenpris, Dansk Astragel, Strand-Nellike, Vår-Potentil og Hundesalat. På Malles Næs ved den sydlige del af søen findes landets største bestand af Salep-Gøgeurt. Og som måske det eneste sted i landet vokser her tre arter Månerude, hvoraf de to er ekstremt sjældne. Desuden vokser der Knudearve, Eng-Ensiar, Leverurt og Plet-Mælkebøtte.

Mødested: ca. 50 meter sydøst for Langebjerggård med adressen Alleshavevej 66 (55.7297, 11.2156).

Turleder: Per Hartvig.

Medbring: Frokost, kaffe og drikkevarer, lup og kikkert.

Kontaktperson: Ole Bennike, obe@geus.dk.

Bustur til Gotland

Fredag den 23. maj til torsdag den 29. maj 2025

Turen har tidligere været annonceret og der er lukket for flere tilmeldinger.

De Vilde Blomsters Dag

Søndag den 15. juni 2025

De Vilde Blomsters Dag er et fælles nordisk arrangement. Vores ture afholdes i samarbejde med Dansk Botanisk Forening. Turene er for

alle, uanset om man er nybegynder eller kender til blomster i forvejen. Man er velkommen til at tage familien med – gør det til en familieudflugt! Man behøver ikke at være medlem af hverken NVNF eller DBF for at deltage, og der er ingen tilmelding til turene.

Eskebjerg Vesterlyng kl. 10.00 – 12

Eskebjerg Vesterlyng er Sjællands største hede. Den fine og varierede natur rummer hede, krat, overdrev, fugtige lavninger, vandhuller og skove, hver med sit særegne planteliv.

Mod sydøst finder vi Mareskov, som er en gammel stævningssskov med hassel og elm. At stævne indebærer, at man skærer træet ned og derved får det til at sætte en mængde nye skud, der kan høstes som slanke og lige kæppe. Mareskov har sandsynligvis tidligere leveret råmaterialet til de flettede gærder, som omgav Vesterlyng.

Mødested: P-pladsen nær Lyngvej 6, 4593 Eskebjerg (55.7339, 11.2944) inden for Eskebjergledet ved vejen til Mareskoven.

Turledere: Hans Øster og Ole Bennike.

Kontaktperson: Hans Øster, tlf.: 6065 9599.

Observatoriet kl. 13.00 – 15

Brorfelde Bakker – også kaldet De Sjællandske Alper – er et enestående istidslandskab, som består af en god snes markante, fladtoppede bakker, der adskilles af dybe slugter og lavninger med stejle sider. Søerne Maglesø, Grøntved Sø og Igelsø opfylder tre af disse lavninger.

Observatoriebakken er en meget karakteristisk bakkeknode i Brorfelde Bakker. Vi går en tur i bakkerne ad trampestier og grusveje og ser på overdrevsfloraen, der blandt andet indeholder knopurt, alm. gyldenris, vild merian m.fl.

Mødested: Asfaltområdet foran velkomstbygningen, OBSERVATORIET, Observator Gyldenkerens Vej 3, 4340 Tølløse (55.6226, 11.6711).

Turleder: Lenette Schunck Svendsen.

Kontaktperson: Lenette Schunck Svendsen, tlf.: 2893 9136.

Maglesø kl. 14.30 – 16.30

Landskabet om Maglesø er formet under afslutningen af sidste istid for omkring 17.000 år siden. På den tid smeltede den kilometertykke gletscher væk fra Brorfeldeområdet, og under sin tilbagetrækning østpå efterlod den gigantiske klumper af is – dødisen.

Da klumperne af dødis smeltede bort, stod hullerne efter dem tilbage som et negativ i gruset, og Maglesø ligger i bunden af et sådant stort dødishul omgivet af høje bakker.

Vi går den smukke tur rundt om søen hvor vi vil se planter fra både eng, mose, skov og overdrev. Turen er ikke egnet for gangbesværede.

Mødested: P-pladsen lidt vest for Maglesøvej 6 (55.6347, 11.6888).

Turleder: Eva Søndergaard.

Kontaktperson: Eva Søndergaard, tlf.: 2910 0039.

Botaniktur til Reersø

Lørdag d. 28. juni 2025 kl. 10.00 – 15

Vi mødes kl. 10 ved P-pladsen lige syd for Reersø Kro, hvorfra vi kører samlet til P-pladsen ved Bovhjørnet. Her vil vi om formiddagen se på den spændende sydvestvendte kystflora. Turen her er en 3–4 km lang tur. Herefter kører vi til Fårehuset ved Vejlen, hvor vi spiser vores medbragte frokost. Vi slutter dagen af med en ca. 2 km gåtur ad Kløverstien fra Horsefolden lige øst for Svanesøen til Hallebyåens udløb, hvor der er en meget flot og varieret overdrevs- og sandstrandsvegetation.

Mødested: P-pladsen lige syd for Reersø Kro.

Turleder: Else Marie Jespersen, tlf. 2192 6115.

Medbring: Frokost, kaffe og drikkevarer.

Kontaktperson: Merete Gertz tlf. 2560 8529.

NVNF

Besøg vores hjemmeside www.nvnf.dk – og få de seneste nyheder samt se billeder fra vores mange ture. Hvis du har nogle gode billeder, som du vil dele med os, så send dem til webmasteren: jan@vipbus.dk.

Bolund – fortid, fugle og flora

Lørdag den 26. juli 2025 kl. 10.00 – 13

Den fredede og særprægede halvø Bolund er forbundet med Lille Valby Enge på østsiden af Roskilde Fjord. På engene ligger Bolundstenen, der har en særlig, men velkendt historie, og engene har et særligt bevaringsværdigt kulturmiljø. Halvøen ligger som et markant landemærke med et smalt drag ind mod kysten. På halvøen og på strandengene findes spændende planter og der er ofte en del fugle i området.

Vi går gennem engene og en tur rundt om Bolund/op på Bolund. Undervejs hører vi om områdets geologi, kulturhistorie og vi ser på, hvad floraen og fuglelivet kan byde på. Vi slutter turen af med at spise vores medbragte mad.

Mødested: P-pladsen ved Frederiksborgvej 6, over for Lille Valbyvej.

Turledere: Ole Bennike og Else Marie Jespersen, tlf. 2192 6115.

Medbring: Kikkert, lup, frokost og drikkevarer, solidt fodtøj.

Kontaktperson: Dorrit Jensen, tlf.: 6128 0189.

Nekselø

Lørdag den 2. august 2025 kl. 8.15 – 16.15

Nekselø blev fredet allerede i 1951, især på grund af de flotte landskaber. Fra havnen på Nekselø går vi øen rundt og kommer ud til de flotte klinter på øens vestside. Færgen sejler fra Havnsø klokken 8.45.

Nekselø er kendt for at huse mange arter, som har deres hovedudbredelse sydøst for Danmark. Hos os er de ofte begrænset til bæltområdet og det sydlige Kattegat, hvor klimaet er relativt varmt og tørt. Derfor taler vi om en særlig 'storebæltsflora'. Vi regner med at kunne finde Ager-Kohvede, Knopnellike, Bakke-Soløje, Grå Potentil, Svalerod, Glat Rottehale mm.

Mødested: P-pladsen ved havnen, Havnevej i Havnsø.

Mødetid: 8.15.

Turleder: Per Hartvig.

Påklædning: Efter årstiden, godt fodtøj.

Medbring: Kikkert, lup, mad og drikke.

Tilmelding: Senest den 30. juli til obe@geus.dk.

Pris: 80 kr., sendes til reg.nr.1551, kontonr. 109 1573.

Kontaktperson: Ole Bennike, obe@geus.dk.

Rørvig Sandflugtsplantage

Lørdag den 16. august 2025 kl. 10.00 – 14

Plantagen vokser på et stort område med flyvesand. Sandflugt havde siden 1500-tallet været et stort problem for området. Sandflugten var sandsynligvis skabt af mennesker, som fældede skoven for at give plads til agerjord og græssende husdyr.

I 1867 vedtog landstinget, at amterne på øerne havde ansvaret for at løse problemerne med sandflugt og man gik i gang med at plante Bjergfyr og Klitfyr. Længere inde plantede man Østrigsk Fyr. Overalt ses selvsåede egetræer, som i fremtiden vil få lov at vokse frem flere steder.

Kliithede er mest kendt fra Jylland, men her findes også en meget smuk kliithede med Hedelyng, Revling, Gul Evighedsblomst, Blåklokke og Rensdyrlav. Inde i plantagen på lysåbne steder vokser Engelsød, Bitter Natskygge, Blåhat, Sandfrøstjerne Nikkende Limurt, Blåmunke og mange andre nøjsomme planter, der netop kan gro der, fordi jorden er fattig på næring.

Mødested: P-pladsen for enden af Telegrafvej, 4581 Rørvig.

Turleder: Jørgen Stoltz.

Medbring: Medbring kikkert, lup, fornuftigt fodtøj, madpakke og noget drikkeligt.

Kontaktperson: Eva Søndergaard, tlf.: 2910 0039.

Suserup Skov og Tamosen

Lørdag den 6. september 2025 kl. 10.00 – 15

Suserup skov har helt tilbage fra det tidspunkt, hvor der i andre skove påbegyndtes en mere intensiv skovdyrkning, haft en særlig status – først som lystskov og senere fra 1920 som egentlig urørt skov.

Stiftelsen Sorø Akademi har herigennem bibeholdt et lille stykke næsten urørt skov, som i dag er enestående for det nordvesteuropæiske lavland. Efter turen i skoven besøger vi fugleskjulet ved Tamosen.

Mødested: P-plads nær Suserupvej 14.

Turledere: Eva Søndergaard og Ole Bennike.

Medbring: Kikkert og frokost.

Kontaktperson: Eva Søndergaard, 2910 0039

Svampetur til Ulkerup Skov

Lørdag den 11. oktober 2025 kl. 10.00 – 14

I Ulkerup skov vil vi gå på opdagelse efter svampe, og igen i år har vi Jens Folke med som guide. I skoven findes et stort udvalg af både spiselige og ikke spiselige svampe. I lighed med tidligere vil vi efter selve svampeturen mødes i den nedlagte Ulkerup Landsby, hvor Jens vil hjælpe os med at bestemme de mange svampe, så vi kun har de spiselige med hjem.

Turen laves i samarbejde med Foreningen til Svampekundskabens Fremme, så der kan komme gæster med fra denne forening, hvor Jens blev eksamineret svampeguide.

Mødested: P-pladsen ved indgangen til Ulkerup Skov, Egebjergvej, Odsherred. Indgangen er markeret med to vildtbanepæle.

Turleder: Jens Folke.

Husk: Godt fodtøj, frokost og kurve/poser til svampene.

Tilmelding: Ja, til Vagn Gotfredsen, senest 9. oktober på vgotfredsen@hotmail.com

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862.

Fugletur i Naturpark Åmosen

Lørdag den 25. oktober 2025 kl. 10.00 – ca. 15

Fra mødestedet kører vi i bil rundt i de flotte landskaber ved Tissø, Lille Åmose og Skarresø. Der er mulighed for at se Rød Glente, Havørn og andre arter rovfugle. Vi har også mulighed for at se sølvhejre, ravne, forskellige gæs og ænder. Vi spiser som sædvanligt vores medbragte mad på Fugledegård.

Mødested: P-pladsen over for Bromølle Kro.
Turleder: Else Marie Jespersen, tlf. 2192 6115.
Påklædning: Solidt fodtøj, varmt tøj.
Medbring: Frokost, drikkevarer og kikkert.
Kontaktperson: Dorrit Jensen, tlf.: 6128 0189.

Rød Glente. Foto: Kurt Sørensen.

Mandagsture

Botaniktur i Nordvestsjælland Hver mandag i sommerhalvåret fra sidst i april til først i september. Samkørsel fra Stark kl. 18. Tilmeld dig til maillisten for oplysning om næste tur: merete2gertz@gmail.com.

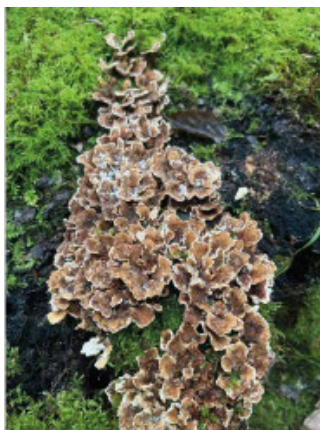
Referater af arrangementer september 2024 til april 2025

Svampetur til Ulkerup Skov

Den 21. september 2024

Klokken 10 stod 18 deltagere klar til at rykke ud i Ulkerup Skov. Vor turleder, Jens, var ikke optimistisk med hensyn til mulighederne for at få svampe med hjem. Vejret havde ikke været svampevejr i perioden forud for turen. Så indledningsvis fik vi en kort oversigt over svampeverdenen og hvilke svampe vi evt. kunne støde på i vor søgen.

Herefter gik det så ud i Ulkerup Skov med forud aftalt mødested og mødetidspunkt. Der var ikke mange svampe at finde i skoven; men lidt blev det da til, herunder de kulinarisk gode Karl Johansvampe samt Punktstokket Indigo Rørhat. Herudover var der en del ikke velegnede spisesvampe og de ikke spiselige fluesvampe. Men vejret var godt og Ulkerup Skov er en god skov, så alt i alt blev det en god (svampe)tur. Tak til Jens for en fin tur. Vagn

Kæmpeporesvamp og Broget Læderporesvamp. Fotos: Jens Folke.

Fugletur i Vestsjælland

Den 12. oktober 2024

For 14. år i træk havde vi efterårs-fugletur til egnen ved Skarridssø og Tissø. Vi mødtes som sædvanlig ved Bromølle, hvor de først ankomne havde turens første Havørn, en ung fugl der kom hen over parkeringspladsen. Vejrudsigten lød på flot vejr og vi var en lang kortege af biler med 27 folk der forlod Bromølle. Vi kørte først til Præsteskov, hvor der var enkelte Musvåger, Røde Glenter og en Havørn i det fjerne. Vi fortsatte til Sæby Kirke. Ved sydenden af Tissø var der masser af Grågæs, en Canadagås, en del Krikænder, en større flok Viber og en flok Alm. Ryle. Der kom en lille flok Musvåger forbi på træk, og tre Havørne fulgte med; den ene satte sig på en sten ved bredden af Tissø.

Turen gik videre til Fugledegård, hvor vi så en Havørn mere, en Sølvhejre, en flok Bramgæs og en del Sanglærker. Efter frokost fortsatte vi til Lille Åmose, hvor der var en enkelt Sølvhejre ved en grøft, enkelte Røde Glenter, en Fjeldvåge og en flot Havørn på nært hold. Turen sluttede ved det store anker ved Skarresø. Her var der Sølvhejre, Toppet Lappedykker, Taffeland og en Isfugl der fløj forbi i stor fart.

Ole

I december 2024 var der op til 125 Sølvhejrer ved Tissø. Foto: Kurt Sørensen.

Odderen – en succeshistorie i dansk naturforvaltning

Den 7. november 2024

Odderen – en succeshistorie i dansk naturforvaltning var overskriften på aftenens foredrag, og med 52 fremmødte tilhørere må foredraget bestemt siges at have været en succes, til stor glæde for både foredragsholder og tilrettelægger.

Aftenens foredragsholder, Aksel Bo Madsen, har beskæftiget sig med Odderen i mere end 40 år, og han tog os i løbet af foredraget gennem et 60-årigt forløb, startende i 1960'erne, hvor Odderen ikke blev spået mange chancer for at overleve i den danske natur, frem til i dag hvor Odderen er udbredt i hele det jyske område og er i fremgang på både Fyn og Sjælland.

Flere forhold har været medvirkende til denne succes. Startende med, at et par af vore store private naturorganisationer tog ansvar og iværksatte forskellige aktiviteter. Lokale offentlige myndigheder og forskningsinstitutioner begyndte herefter at indsamle data om de forhold der truede odderen, sluttende med at de centrale myndigheder iværksatte handlingsplaner og udarbejde lovgivning med henblik på at forbedre leveforholdene for Odderen, og Odderens positive bestandsudvikling bliver i dag betegnet som en succeshistorie i dansk og international naturforvaltning.

Foredragsholderen sluttede af med at give nogle anvisninger på hvor og hvordan, man finder spor og ser efter Oddere i naturen, her drejer det sig primært om at finde odderens ekskrementer. Vagn

Facebook

Følg os på www.facebook.com/naturhistorie. Her bringes billeder og historier fra vores ture. Her kan du også selv bidrage med billeder, sjove oplevelser, eller anbefale gode naturområder. Ved at 'dele' og 'synes godt om' er du med til at udbrede kendskabet til vores forening blandt dine Facebook-venner.

Fugletur til Skåne

Den 25. og 26. januar 2025

Vi var en stor gruppe på 35 folk, som var med på denne traditionsrige tur til de flotte landskaber i Skåne. Vejret var utroligt mildt, noget diset, med regn midt på dagen om lørdagen og efter middagstid om søndagen. Første stop var som vanligt ved Börringesjön, hvor vi blev mødt af en flot ung Kongeørn. Her var også enkelte Ravne, Røde Glenter og to Sølvhejrer. Vi fortsatte til Näsbyholmsjön, hvor der blandt andet var en enkelt Havørn, Taffelænder, Hvinand og Stor Skallesluger.

Vi spiste frokost i regnvejr ved Snogeholmssjön, her sad der en enkelt Havørn på en lille ø. Efter frokosten kørte vi til Kläkerivägen, hvorfra vi gik ned til Sövdesjön, hvor en Blå Kærhøg fouragerede over engene. Turen gik videre til den sydøstlige ende af Fyledalen, hvor Erik straks spottede to Kongeørne, der sad i toppen af et træ. Bussen kørte i forvejen, undervejs for at nå frem til bussen så vi to Havørne og en Sortspætte. Her var også en Musvåge med hvidt bryst, næsten som en Flodørn i Afrika. Efter kaffe og kage fortsatte vi i skumringen til Tågra i dalens nordvest-ende for at kigge efter Vildsvin, desværre uden held. Så nåede vi vores gode vandrerhjem i

Tranås, og efter mørbrad og dejlig lagkage (i anledning af Jans fødselsdag), blev der tid til lidt hygge. Jan og Dorrit har solgt deres busser, men de har lovet at fortsætte med at køre for foreningen i endnu mange år.

Efter morgenmad og smøring af madpakker kørte vi nordpå til Friseboda, en lokalitet vi ikke har besøgt før, men hvorfra der var meldt om flere gode fund i dagene op til weekenden. Lokaliteten skuffede bestemt ikke, her var flotte Havlitter, mange Sortænder, Fløjsænder, Nordisk Lappedykker, Sortstrubet Lom og Svartbag på havet. Mens vi stod og spejdede ud over havet kom et mejsetog forbi, domineret af Fuglekonger, men med to Topmejsler, hvoraf den ene satte sig i toppen af en Skovfyr. Enkelte deltagere så Grønspætte og Træløber. Her var en fin vegetation med blandt andet Sandstar og Sandskæg, og Inge fandt en stor Vandkalv på stranden – den var kommet på afveje.

Turen gik videre til Coop i Degeberga, hvor Dorrit købte kage; mange deltagere tog chancen for at få handlet svenske sager. Vi kørte videre til Forsakar, men vejen ind til vandfaldet var fortsat svært fremkommelig med væltede træer, så vi var kun syv deltagere, der nåede helt frem til vandfaldet. Under frokosten fløj en stor flok Kvækerfinker hen over vore hoveder.

Ved Övedskloster var der enkelte Røde Glenter og en del småfugle, herunder Spætmejsle og Sumpmejsle – men desværre ingen Vandstær. Vi fortsatte til Vombs Ångar, her var der en stor flok Bramgæs, to Sølvhejrer og en Stor Tornskade, efterhånden et ret sjældent syn. Her fik vi kaffe og kage, mens det småregnede. Dagens sidste stop skyldtes tre Hvide Storke, der gik og fouragerede på en eng. Denne art bragte det samlede antal fuglearter op på 65, et stort antal. Fugle-konkurrencen blev vundet af Bjarne, vores nye kasserer. Vi så ikke ene eneste Havørn om søndagen, så turens samlede antal Havørne blev på fire – meget færre end normalt på en weekendtur til Skåne. Af pattedyr noterede vi Rådyr, Dådyr og Egern og af svampe blandt andet Østershat. Tak til alle for en dejlig tur. Ole

Samkørsel

Foreningen opfordrer til, at man, især på de længere ture, kører sammen – for hyggens og for klimaets skyld. Chaufføren betales med 1,50 kr. pr. kilometer. Beløbet deles mellem personerne i bilen.

Hans Øster ved Forsakar vandfald og fugletårn ved Vombs Ångar.

Årsmøde

Den 1. februar 2025

Vi startede som sædvanlig med en fugletur, denne gang under ledelse af Hans Øster, som tog 29 deltagere med til Holbæk Marina. Vi så bl.a. Pibeand, Stor og Toppet Skallesluger, Ederfugl, Gravand, Strandskade, Rødben og en stor flok Storspover, en stor flok Bramgæs og af småfugle Gulspurv og Sanglærke.

Efter fugleturen fik vi mad, menuen bestod af laksefilet eller mørbrad, og der var rigelig med mad. Hertil øl eller sodavand.

Vi spejder ud over Holbæk Fjord. Fotos: Eva Søndergaard.

Referat af generalforsamlingen

I generalforsamlingen, som foregik i foreningshuset Bispehøjen 2 i Holbæk, deltog 67 medlemmer

1. *Valg af dirigent.* Som dirigent valgtes Morten Jensen
2. *Formandens beretning.* I formandens beretning, som kan læses på foreningens hjemmeside, oplyste Vagn Gottfredsen bl.a. at det aktuelle medlemstal på nuværende tidspunkt er 138 betalende adresser. Der har været rigtig god opbakning til foreningens ture og foredrag. Vi har gennemført 17 mandagsture, som bestyres af Merete Gertz. Vinterundervisningen har været varetaget af foreningens medlemmer. Undervisningen finder sted en gang om ugen. Nyhedsbreve udsendes af Lisbeth Tranebjærg. Jan Jensen styrer fortsat hjemmesiden. Hans Øster står for foreningens Facebook profil. Foreningen har deltaget i to inspirationsmesser for førtidspensionister. Foreningens bestyrelse blev takket for deres arbejde. Også de mange 'frivillige' der aldrig er bange for at give en hånd med til ad hoc-opgaver fik tak. Til slut sagde Vagn: "Inden jeg overdrager beretningen til generalforsamlingens behandling, vil jeg gerne sige jer, foreningens medlemmer, tak for den tillid I har vist mig gennem mere end 20 år ved at vælge mig ind i foreningens bestyrelse, først som suppleant, senere som bestyrelsesmedlem og senest som formand. Det er en tillid som jeg er beæret over I har vist mig og selvfølgelig også stolt men også ydmyg over." Der var ingen kommentarer til beretningen og den blev vedtaget med applaus.
3. *Kassernes regnskab.* Regnskabet, som kan ses på hjemmesiden, blev gennemgået af Dorrit. Der var heller ingen kommentarer til regnskabet, der ligeledes blev vedtaget med klapsalver.
4. *Forslag til budget og fastsættelse af kontingent for 2026.* Budgettet blev beregnet ud fra et uændret kontingent på kr. 200,- pr. år og 135 medlemmer. Det hele blev vedtaget. Budgettet kan også ses på hjemmesiden.
5. *Indkomne forslag.* Der var ingen indkomne forslag.

6. *Valg af formand.* Vagn Gotfredsen var på valg – han havde ikke ønsket genvalg. Som ny formand foreslog bestyrelsen Eva Søndergaard – hun blev valgt med applaus.
7. *Valg af bestyrelsesmedlemmer.* Merete Gertz, Dorrit Jensen og Lisbeth Tranebjerg var på valg, de modtog genvalg.
8. *Valg af bestyrelsessuppleant.* På valg var Lenette Schunck Svendsen, som blev genvalgt. Som ny bestyrelsessuppleant blev Pernille Ninn valgt.
9. *Valg af revisorsuppleant.* På valg var Winnie Olsen, som blev genvalgt.
10. *Eventuelt.* Først takkede Per Hartvig Vagn Gotfredsen for indsatsen som formand, det udløste store klapsalver. Ole Bennike fra bestyrelsen takkede ligeledes Vagn for hans store arbejde for foreningen. Vagn blev medlem af bestyrelsen i 2003, redaktør og sekretær i 2005 og formand i 2013. Vagn har organiseret ture til Gotland, Øland, Tenerife, Skotland, Grækenland, flere steder i Jylland, Anholt, Samsø og Lolland. Han har guidet talrige ture i lokalområdet, især til Eskebjerg Vesterlyng, Maglesø, Ejby Ådal og Udby Enge. Han har været primus motor for mandagsturene og vinterundervisningen. Desuden har han gjort et stort arbejde for at hverve nye medlemmer.

Den nye formand Eva Søndergaard takkede Inge Schellerup for hendes store indsats for foreningen. Inge har gjort enormt meget for foreningen. Hun har ledet utallige botanikturer, og hun er rigtig god til at få nye medlemmer til at føle sig velkomne. Hun har været primus motor for feltfrokoster sammen med Dorrit på talrige ture – et kæmpestort arbejde. Det har deltagerne nydt rigtig meget. Inge har udvist en utrættelig vilje til at svare på spørgsmål om, hvilken plante vi nu har fundet.

Vagn og Inge blev begge udnævnt til æresmedlemmer af foreningen.

Til slut fortalte Eva lidt om sin baggrund og sine visioner. Hun har været medlem af foreningen i 14 år, og de sidste 5 år har hun siddet i

bestyrelsen. Eva vil gerne arbejde for at få lokket børn og unge ind i foreningen, så de kan lære om naturen. ”Det er svært at passe på noget, som man ikke ved, hvad er”. Hun appellerede til, at vi skal gå hjem og tænke over hvordan vi kan gøre foreningen relevant for mange flere end aldrende pensionister.

Efter generalforsamlingen fik vi kaffe og kage, mens Per Hartvig levende berettede om: Grækenland – en historisk smeltedigel af etniske og religiøse befolkningsgrupper. Per har samlet planter i Pindhosbjergene og Rhodopi siden 1975, og Per fortalte også om de store forandringer der er sket i regionen i denne lange periode.

A: Inge og Dorrit uddeler mad. B: Vagn og Inge blev udnævnt til æresmedlemmer af NVNF. Foto: Jytte Sørensen.

Bestemmelse af træer og buske i vintertilstand

Den 18. og 22. februar 2025

Et forløb over to gange med et foredrag og en ekskursion. 47 deltagere mødte frem til landskabsarkitekt Lone Langers foredrag om de særlige kendetegn for træer og buske i vintertilstand. Bevæbnet med nøgle og lup skulle vi bestemme kviste af 15 forskellige træer og buske, hvilket ikke altid var helt let. Det drejede sig blandt andet om Tjørn, Eg, Bøg, Elm, Mirabel, Slåen, Benved, Hyld, Ask og Ahorn. I arbejdet med plantebestemmelsen mødte vi sjældent brugte ord som årsskud, langskud, kortskud, monopodial og sympodial. En spændende og interessant aften var det.

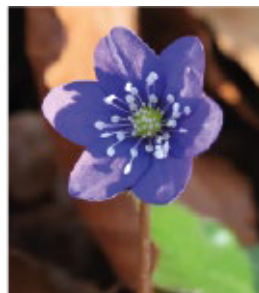
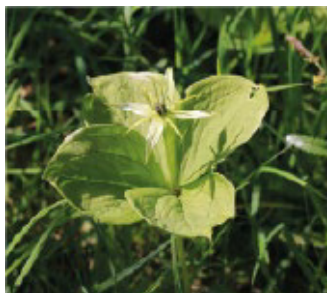
Som en fortsættelse af Lone Langers foredrag mødtes ca. 42 deltagere ved Munkholm kiosken for at afprøve vores nyvundne færdigheder i bestemmelse af buske og træer. Vejret var skønt, og vi fik set bl.a. Ahorn, Tjørn, Skovelm, Mirabel samt de citrusduftende Douglasgran og Kæmpegran. En Thuja blev ved nærmere eftersyn til Ædel-Cypres. Vi måtte på vores tur gennem skoven kigge nærmere på både bark, knopper og nedfaldne frugter, for at artsbestemme skovens træer og buske i vintertilstand. Tak til Lone Langer for godt foredrag og en god tur i skoven. Vagn

Allindelille Fredskov

Den 12. marts 2025

Vi var 42 deltagere som hørte Jimmy Lassen fortælle om Allindelille Fredskov, skovens historie og den plejeplan, som skal genskabe de artsrige skovsletter og kalkoverdrev. Orkideerne var naturligt nok i centrum. Det blev til mange orkideer med hver deres bestøvning, som f.eks. Knælæbe, Flueblomst og Sværd-Skovlilje.

Endvidere fortalte Jimmy, at der igennem tiden er fundet over 400 plantearter i skoven, ca. 1/4 af samtlige arter i DK. Det er også her den største artstæthed af planter i DK er fundet for 100 år siden, med et gennemsnit på 24 arter i såkaldte Raunkjær cirkler (0,1 m²) Den sjældne Kalk-Øjentrøst er dukket op igen efter 80 år. Zoologisk Have er med i et projekt, fordi den meget sjældne, store og flotte bille Grøn Pragttorbist er fundet i 2010 og 2012. Stor tak til Jimmy for et lærerigt og spændende foredrag, der gav os en flot indsigt i det arbejde, som plejegruppen gør for naturen. Dorrit og Hans

Firblad, Hulrodet Lærkespore og Blå Anemone. Fotos: Kurt Sørensen.